



Broj: 05-50-1-1213/14  
Sarajevo, 10.6.2014. godine

BOSNA I HERCEGOVINA  
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE  
SARAJEVO

PRIMLJENO: 10.06.2014			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Broj priloga
01-50-1-15-65/14			

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH**

*- Zastupnički dom -*

**SARAJEVO**

**PREDMET:** Odgovor na zastupničko pitanje – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 100. sjednici održanoj 10.6.2014. godine, utvrdilo je Odgovor na zastupničko pitanje koje je postavio Adnan Bašić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U privitku prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

**GENERALNI TAJNIK**  
*Zvonimir Kuleša*



**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА  
САВЈЕТ МИНИСТАРА**

Број: 05-50-1-1213/14  
Сарајево, 10.6.2014. године

Аднан Башић, посланик у Представничком дому Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, на 65. сједници Представничког Дома одржаној 15.04.2014. године, поставио је слиједеће посланичко питање:

*“Шта је Министарство цивилних послова БиХ у оквиру својих надлежности до сада урадило, од потписивања Конвенције права особа са инвалидитетом у овом мандату у примјени Конвенције, а колико је пута Конвенција прекршена и у којим сегментима.”*

На постављено посланичко питање Савјет министара Босне и Херцеговине је на 100. сједници одржаној 10. 6. 2014. године, утврдио слиједећи

**ОДГОВОР**

Релевантна истраживања показују да се број особа са инвалидитетом у свјетској популацији креће у распону од 10-15%. Нажалост, процјењује се да и у Босни и Херцеговини, приближно 10% становника има физичке, сензорне, развојне, менталне или емотивне облике инвалидности, те да је готово 30% укупног становништва посредно или непосредно погођено посљедицама инвалидности. Поред тога, већина ових особа погођена је сиромаштвом, незапослености и уопште, неким од облика социјалне искључености. Готово двије трећине од укупног броја одраслих особа са инвалидитетом живе близу или испод линије сиромаштва. **Значајне друштвене, образовне, економске, физичке и транспортне баријере спречавају већину особа са инвалидитетом да уживају основна људска права.**

Активности Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине у области инвалидности, односно у областима референтним за друштвени положај и права особа са инвалидитетом (*образовање, здравство, рад, запошљавање, социјална заштита, култура и спорт*), детерминисане су координирајућом улогом овог министарства која произилази из члана 15. **Закона о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине** („Службени гласник БиХ“, број: 5/03), док су надлежности у овим областима, укључујући законодавну, стратешко-планску, надзорну, координацијску и оперативно-имплементацијску, ситуиране, искључиво, у ентитетском законодавству и законодавству Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, те кантона у Федерацији Босне и Херцеговине, тако да у том смислу Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине, објективно, **нема надлежности у погледу активног креирања социјалне политике у Босни и Херцеговини и политика у појединим областима ближе везаним за права особа са инвалидитетом, те није надлежно ни за систематско праћење појаве дискриминације и кршења права особа са инвалидитетом.**

Имајући у виду наведено, а посебно чињеницу да особе са инвалидитетом имају апсолутно право и одговорност да у потпуности и једнако учествују у друштву и да побољшају квалитет свог живота онако како они то сами одаберу, **Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине** у сарадњи са Министарством за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине, те са ентитетским министарствима са ресорном надлежности у областима од значаја за положај особа са инвалидитетом, као и организацијама и удружењима особа са инвалидитетом, у протеклом периоду **настојало је дати пуни допринос побољшањима у овој области.**

Министарство цивилних послова БиХ координисало је процес креирања и усвајања документа „**Политика у области инвалидности у Босни и Херцеговини**“, који је Савјет министара Босне и Херцеговине размотрио и усвојио на својој 46. сједници, одржаној 08.05.2008. године, а који је објављен у „Службеном гласнику БиХ“ број: 76/08 од 22.09.2008.године. Поред наведеног, министарство је партиципирало и у стварању претпоставки за ратификацију **Европске социјалне повеље (ревидиране)**, што је Одлуком Предсједништва Босне и Херцеговине и учињено на 42. сједници одржаној 16.07.2008. године, а иста је објављена у „Службеном гласнику БиХ – Међународни уговори“ број: 8/08 од 15.09.2008. године, као и у приступању **УН Конвенцији о правима особа са инвалидитетом** која је без резервација или изјава, ратификована заједно са Факултативним протоколом 12.03.2010. године, Одлуком Предсједништва Босне и Херцеговине на 39. хитној сједници одржаној 18. децембра 2009. године („Службени гласник БиХ – Међународни уговори“, број 11/09). За Босну и Херцеговину Конвенција је ступила на снагу 11.04.2010. године, дакле, тридесетог дана након депоновања инструмента о ратификацији.

Такође, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 96. сједници одржаној дана 20.08.2009. године, размотрио је и усвојио **Информацију о активностима Вијећа Европе за побољшање стања особа са инвалидитетом, везану за Акциони план Вијећа Европе за промовисање и пуно учешће особа са инвалидитетом у друштву: “Унапређење квалитета живота особа са инвалидитетом у Европи 2006-2015”**, коју је сачинило Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине, те с тим у вези усвојио закључак којим се Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине, задужује да упозна надлежне државне и ентитетске органе и институције са Препоруком Рец (2006)5 Комитета министара државама чланицама у вези са поменутиим Акционим планом Вијећа Европе.

У наведеним документима садржани су принципи који код израде стратегија и акционих планова у области инвалидности, као и код планирања буџетских средстава за њихову припрему и имплементацију, надлежним ентитетским органима омогућују унапређење стања у области права особа са инвалидитетом, односно обавезују Босну и Херцеговину и њене ентитете на успостављање међународних стандарда у вези са правима и слободама особа са инвалидитетом, осигуравајући хармонизоване основе за развијање закона и политика на различитим нивоима, као и ефективније механизме за надгледање остваривања права особа са инвалидитетом.

Цијенећи поменуто, наведени документи отварају низ могућности за валиднију детекцију проблема, иницирање рјешења, те праћење и подстицање побољшања амбијента друштвене бриге о особама са инвалидитетом. Управо на бази поменутих докумената, првенствено докумената “Политика у области инвалидности у БиХ” и Акциони план Вијећа Европе за промовисање и пуно судјеловање особа са

инвалидитетом у друштву: “Унапређење квалитете живота особа са инвалидитетом у Европи 2006. – 2015”, створене су озбиљне претпоставке за креирање стратешких и акционих докумената на нивоу ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. Тако су на бази наведених докумената деривирани **„Стратегија и План акције за изједначавање могућности за особе са инвалидитетом у Федерацији Босне и Херцеговине 2010-2014”**, коју је Влада Федерације Босне и Херцеговине усвојила на својој 156. сједници од 07.09.2010. године, те **„Стратегија за унапређење друштвеног положаја лица са инвалидитетом у Републици Српској 2011-2015“**, која је усвојена на 184. сједници Владе Републике Српске, одржаној 29.07.2010. године.

Настојећи да се на нивоу БиХ побољша механизам заштите људских права особа са инвалидитетом и система координације између надлежних органа и институција у БиХ, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 135. сједници одржаној 19.10.2010. године донио је **Одлуку о формирању Савјета за особе са инвалидитетом Босне и Херцеговине**. Ова одлука објављена је 22.03.2011. године (*„Службени гласник БиХ“ бр. 21/11*). Савјет је стално, стручно, савјетодавно, интерресорно и координирајуће тијело Савјета министара Босне и Херцеговине и састоји се од 20 чланова. Једну половину чланова чине представници свих нивоа власти (*БиХ, ентитети и БДБиХ*), а другу чине представници ентитетских и организација особа са инвалидитетом БДБиХ. У састав Савјета равноправно су укључени представници организација особа са инвалидитетом са цијелог простора Босне и Херцеговине. Представници невладиних организација које су чланице Савјета имају могућност да у складу са својим интересима и репрезентативношћу дјелују у интересу особа са инвалидитетом. У смислу поменутог од посебне је важности прихватање организација особа са инвалидитетом као партнера, чија савјетодавна и консултативна улога, између осталог, приликом припремања приједлога закона, административних и других мјера у области инвалидности, као и праћења и евалуације њихове примјене треба получити додатне позитивне импулсе у трагању за најбољим рјешењима у овој области, која кореспондирају са европском праксом и стандардима. **У рад Савјета укључено је и Министарство цивилних послова БиХ.**

Закључно са априлом 2014. године Савјет је одржао једанаест сједница и тренутно је фокусиран на анализу provedбе стратешких и акционих докумената у области инвалидности у Босни и Херцеговини. У окриљу Савјета припремљен је и **Извјештај БиХ о провођењу УН Конвенције о правима особа са инвалидитетом**, који је усвојен од стране Савјета министара БиХ 17.01.2013. године и упућен, сходно чл. 35. ст. (1) Конвенције, на разматрање надлежном комитету УН-а.

У циљу промоције и имплементације поменутог Акционог плана ВЕ за промовисање и пуно учешће особа са инвалидитетом у друштву: Унапређење квалитета живота особа са инвалидитетом у Европи 2006-2015, Савјет Европе је у сарадњи са Министарством цивилних послова БиХ организовао **„Тренинг за социјалне раднике и друге професионалце који раде са особама са инвалидитетом у БиХ“**. Тренинг је одржан у Сарајеву, 20-22. јуна 2012. године, а **Министарство цивилних послова БиХ било је, дакле, суорганизатор и домаћин семинара.**

Овај тренинг је почетна обука за социјалне раднике који раде са особама са инвалидитетом, уз приступ инвалидитету темељен на људским правима. Учесници су стекли знања из сектора социјалне заштите како је усаглашено у Основним циљевима

едукације о европској социјалној заштити (БЕСЦЛО), што је потребно за стицање Европског сертификата за социјалну заштиту (ЕЦЦ).

Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине дало је и значајан допринос креирању документа **“Стратегија социјалног укључивања Босне и Херцеговине”**, (која још није усвојена), посебно кад је у питању артикулација приоритета и активности усмјерених на ефектуирање права особа са инвалидитетом.

Поред наведеног важно је истаћи и кључну улогу Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине у артикулацији пројекта **ИПА 2011 „Јачање система социјалне заштите на свим нивоима власти“** који је кроз компоненту **“Систем социјалних услуга и побољшање праћења капацитета”** (2.200.000 €) усмјерен на побољшање друштвеног положаја старих особа и особа са инвалидитетом. **Министарство је у процесу координације прибавило сагласности за имплементацију наведеног пројекта од стране надлежних органа ентитета и Брчко дистрикта БиХ, и о томе 10.10.2013. године извјестило Делегацију Европске уније у БиХ. Наведени пројекат је у фази имплементације и тренутно тим консултаната који су ангажовани од стране Делегације Европске уније у БиХ ради на реализацији техничког дијела пројекта.**

Кад су у питању пројекти везани за подршку особама са инвалидитетом важно је поменути и пројекат **“Јачање система социјалне заштите и социјалне инклузије дјецe у БиХ” (СПИС)**, којим на нивоу Управног одбора предсједава Министар цивилних послова БиХ, а који је протеклих година добио значајне резултате, између осталих и у заштити рањивих група дјецe, укључујући дјецу са потешкоћама у развоју. Посебна пажња посвећена је раној детекцији и превенцији тзв. развојних дефицита дјецe. У том смислу Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине креирало је документ **„Оквирна политика унапређења раног раста и развоја дјецe у БиХ“** („Службени гласник БиХ“ број 36/12), те партиципитало у изради документа **„Смјернице за препознавање социјално искључених категорија дјецe у БиХ“** („Службени гласник БиХ“ број 29/12). Кроз реализацију пројекта СПИС планирана је израда и усвајање документа **“Оквирна политика у области социјалне заштите и социјалне инклузије у Босни и Херцеговини”** којим би се дефинисали приоритети развоја социјалне заштите и инклузије у БиХ, заједнички развојни циљеви са припадајућим индикаторима, те оквир координације и извјештавања у овој области. Наведени документ је у форми радног текста сачињен у Министарству цивилних послова Босне и Херцеговине у фебруару 2014. године.

**На приједлог Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине, Савјет министара БиХ додијелио је 2010. године грантове већем броју организација и удружења особа са инвалидитетом, између осталих, Савезу глувих и наглувих БиХ – Мостар, Удрузи глувих и наглувих особа “СЛУХ” – Мостар, Невладиној организацији алтруиста за помоћ особама с умањеним способностима Свјетло Сарајево, Удружењу слијепих и слабовидних Нови Град, Међуопћинском удружењу слијепих и слабовидних Билећа, Градској организацији слијепих Бања Лука, Организацији ампутираца УДАС Републике Српске ....., („Службени гласник БиХ“, број 55/10), док су 2012. године додијељена грант средства, између осталих, и Библиотеци за слијепа и слабовидна лица у БиХ (215.000 КМ), Јавној установи Специјална библиотека за слијепа и**

слабовидна лица Републике Српске (100.000 КМ), Савезу сlijепих Херцег Босне-Мостар (20.000 КМ).... („Службени гласник БИХ“, број 100/12).

Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине континуирано је укључено и у друге активности које посредно кореспондирају са остваривањем права особа са инвалидитетом, посебно кад је у питању подручје образовања, здравства, спорта и културе, о чему се може пронаћи више информација у већ поменутом **Извјештају БиХ о провођењу УН Конвенције о правима особа са инвалидитетом**, који је доступан на веб страници Министарства за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине ([www.mhrr.gov.ba](http://www.mhrr.gov.ba)).

Полазећи од чињенице да Устав Босне и Херцеговине, устави ентитета Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске, те Статут Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, свим грађанима гарантују највиши ниво међународно признатих људских права, из чега произилази и потреба осигурања равноправног и пуног уживања и остваривања истих, као и право на заштиту од дискриминације на било којој основи, па и на основи инвалидности, као и чињенице да је пуноправно чланство Босне и Херцеговине у Европској унији заједнички циљ којем теже држава Босна и Херцеговина, њени ентитети Федерација Босне и Херцеговине и Република Српска, те Брчко дистрикт Босне и Херцеговине, **Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине оприједјелено је да и даље у капацитету своје улоге и одговорности пружи одговарајући допринос provedби активности усмјерених на побољшање друштвеног положаја особа са инвалидитетом.**